

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Johan Westlund
103 33 Stockholm

Remissyttrande

Promemorian Kompletterande förslag avseende kemikalieskatterna

Er ref: Fi2016/01244/S2

Vårt diarienummer: R-821-2016

Svensk Handel, som är handelsföretagens intresseorganisation och företräder 11 000 små, medelstora och stora företag med nära 300 000 medarbetare, får med anledning av remissen anföra följande:

Allmänna synpunkter

Svensk Handel anser att det är viktigt att minska förekomsten och spridningen av miljö- och hälsofarliga ämnen från olika varugrupper och anser att åtgärder som förbjuder eller begränsar användningen av farliga substanser i produkter, när realistiska alternativ finns tillgängliga, är angeläget.

Svensk Handel stödjer utredningens bakomliggande syfte och ambition men anser att en nationell kemikalieskatt inte är rätt väg att gå. Det är betydligt mer ändamålsenligt att begränsa användningen av sådana olämpliga kemikalier genom internationellt harmoniserade regler och begränsningar, kombinerat med en effektiv marknadskontroll. Det finns sedan lång tid inom EU ett omfattande arbete på kemikalieområdet inom bland annat REACH och RoHS, som bl.a. resulterat i förbud och begränsningar mot användandet av ett antal kemikalier.

Svensk Handel avstyrker därför genomförandet av den föreslagna skatten. De synpunkter och invändningar Svensk Handel förde fram i vårt remissvar den 29 maj 2015 kvarstår i sin helhet. Vi anser att det inte framkommit några nya skäl i det kompletterande förslaget från Finansdepartementet som föranleder att vår uppfattning har ändrats.

Våra främsta argument mot är:

- **Marginell miljönytta** – Produktionen av kretskort och hemelektronik är global. En svensk skatt påverkar den globala efterfrågan på elektronik med

0,4 promille. Skatten får därför ingen effekt på användningen av flamskyddsmedel i kretskort eftersom producenterna, som främst finns i Kina, med största sannolikhet kommer att fortsätta tillverka kretskorten i samma omfattning.

- **Snedvriden konkurrens** - Eftersom skatten införs ensidigt i Sverige i stället för på EU-nivå drabbas svenska företag av en konkurrensnackdel jämfört med andra länder.
- **Ökade kostnader** - Kemikalieskatten drabbar elektronikhandeln, en redan utsatt bransch med hård konkurrens och pressad lönsamhet där flera stora kedjor gått i konkurs de senaste åren, och riskerar där att slå mot 500-1000 jobb (Källa: HUI Research).
- **Ökad utländsk e-handel** - Skatten kan komma att kraftigt öka den utländska e-handels andel av försäljningen när en permanent prisskillnad gentemot Sverige införs. Fraktkostnader är idag en mindre kostnad och leveranser från Kina är gratis!
- **Ökad administration** - Skattens konstruktion innebär omfattande administration för att säkerställa att produkter inte innehåller ämnen på listan och för att få skatteavdrag. Detta missgynnar framför allt små företag. Detta kan leda till att företag av praktiska och ekonomiska skäl väljer att betala det högsta skattebeloppet. Därmed uteblir miljönyttan.
- **Inga incitament för proaktivt substitutionsarbete** - Ämnen som idag är vedertagna som bättre alternativ finns med på den föreslagna listan. Det skickar signalen att proaktivt substitutionsarbete inte lönar sig då man jämställer alla flamskyddsmedel som lika miljöbelastande!
- **Rättsosäkert** – Som förslaget om en kemikalieskatt lagts fram kommer det bli svårt att tillämpa rättsäkert, om än omöjligt att följa upp, pga. avsaknad av tillförlitliga analysmetoder.

För mer tekniska detaljer kring förslaget ber Svensk Handel att få hänvisa till Teknikföretagens och Svensk Elstandards remissvar.

Vidare har Svensk Handel bett Swerea IVFs kemikalieexperter att gå igenom det kompletterande förslaget avseende kemikalieskatten och låtit dem göra ett utlåtande av såväl förslaget som ämneslistan. Vi bilägger Swerea IVFs utlåtande till vårt remissvar.

Sammanfattningsvis står Svensk Handel i sin helhet bakom Svenskt Näringslivs yttrande i frågan.

Vad gäller det kompletterande förslaget avseende kemikalieskatt har Svensk Handel följande att framföra.

Synpunkter på utredningens förslag

Kemikalieskatteutredningen har kompletterats med en lista på substanser som förslås för att definiera om en substans är reaktivt eller additivt tillsatt och ska enligt förslaget eliminera behovet av tester.

3 Mätmetoden ersätts med en lista

Promemorians förslag: En sådan mätmetod som kemikalieskatteutredningen avseende skatten på viss elektronik föreslår ska tas fram för att avgöra om ett ämne är additivt eller reaktivt tillsatt tas inte fram. Istället ska den föreslagna lagen kompletteras med en lista över hur de vanligast förekommande brom-, klor- och fosforföreningarna normalt tillsätts. Denna lista kan tillsammans med uppgifter från tillverkaren om varans kemikalieinnehåll användas för att avgöra vilken rätt till avdrag som föreligger. I de fall en vara innehåller brom-, klor- eller fosforföreningar som inte finns på listan eller då den skattskyldige eller beskattningsmyndigheten anser att en förening har tillsatts på annat sätt än vad som framgår av listan har den skattskyldige en möjlighet att inkomma med annan bevisning.

Svensk Handel anser att listan inte kan ersätta behovet av standardiserade mätmetoder och det kompletterande förslaget hjälper därför varken företag eller myndigheter.

Syftet med skatteförslaget, att driva på utveckling till mindre miljöbelastande elektronikprodukter, uteblir som det nu är utformat. Däremot medför dessa nationella särregler stor administration för såväl myndigheter som för många företag men främjar inte ett aktivt substitutionsarbete.

Ett företag som begär skatteavdrag måste kunna bevisa att inga av kemikalierna på listan (samt övriga Brom, Klor eller Fosforföreningar) finns i en halt över 0,1 % i någon del av produkten, för detta krävs någon form av tester och mätmetoder. För att myndigheter i sin tur ska kunna utföra marknadskontroll på ett enhetligt sätt krävs också att det finns en enkel och allmänt accepterad metod för mätning av en varas innehåll av kemikalierna i förslaget. En avsaknad av enhetliga, standardiserade mätmetoder medför en stor risk för att detta blir rättsosäkert, godtyckligt och inte konkurrensneutralt. Företag kan komma att begära och få skatteavdrag på felaktiga grunder.

Små företag har ofta svårare att få fram underlag från sina underleverantörer och riskerar att behöva testa mer vilket innebär ökade kostnader.

Ämneslistan

Svensk Handel är frågande till hur den listan som bilagts det kompletterande förslaget har tagits fram.

Svensk Handel har fått information från experter på området om att ämnen som redan är förbjudna i elektronik finns med på listan samt att flera kända och använda flamskyddsmedel inte är med. Därmed kan vi ifrågasätta den regulatoriska kompetensen hos beställaren av förslaget. Man har inte heller gjort någon urskiljning mellan ämnen, utan klassar alla som lika miljöfarliga även de som anses som ett bättre alternativ och som företagen fasat ut till.

Svensk Handel har på direkt fråga till Finansdepartementet om hur listan tagits fram, inte kunnat få ta del av några underlag i form av hur en beställning till utföraren sett ut. Det framgår inte heller om det funnits någon tanke med att gradera ämnen i olika riskklasser? Ej heller framgår det om man i uppdraget tittat på gällande EU-regler och/eller det arbete som nu görs inom ramen för REACH med att utvärdera och eventuellt begränsa ämnen?

Svensk Handel anser att underlaget har stora brister och innehåller ovetenskapliga påståenden. Listan på ämnen kopplad till skatteförslaget har inte tagits fram på ett transparent sätt - en lista som kommer att innebära stora konsekvenser för företag.

Vi hade gärna sett att kemikalielistan baserades på en utredning gjord utifrån en riskvärdering, där man tittar både på kemikaliernas inneboende art och i nästa steg även tittar på vilken typ av exponering som både användaren och tillverkaren av produkten riskerar att utsättas för. Det skulle ge företagen en möjlighet att fasa ut det mest miljöskadliga ämnen och styra mot bättre alternativ. Nuvarande utformning skiljer inte på olika typer av kemikalier eller kemikaliernas exponering.

Vidare ingår ämnen som idag är vedertagna som bättre alternativ med på listan, och kommer i och med det skicka signalen till branschen att proaktivt substitutionsarbete inte lönar sig. Att jämställa alla flamskyddsmedel som innehåller fosfor som lika miljöbelastande är riskmässigt irrelevant och saknar vetenskaplig grund.

CE-märkning, brandsäkerhet, flamskyddsmedel

Elektronikprodukter måste klara säkerhetskrav vad gäller brandsäkerhet för att få säljas på den europeiska marknaden. Flamskyddsmedel används i många konsumentprodukter för att försvåra antändning genom att förhindra gnistbildning och spridning av brand och skydda konsumenter. Därmed behövs flamskyddsmedel. I dagsläget inkluderar den föreslagna

listan både halogenerade och fosforbaserade flamskyddsmedel. Generellt anses dock flera av de fosforbaserade flamskyddsmedlen säkrare ur ett kemikaliesäkerhetsperspektiv än de halogenerade.

Som skatteförslaget nu är utformat innebär substitution till ett icke halogenerat fosforbaserat flamskyddsmedel ingen skattereduktion jämfört med användning av ett halogenerat flamskyddsmedel. Företag som ändå vill arbeta aktivt med substitution måste avsätta resurser till omfattande administration för att klara kraven med den föreslagna skatten.

Att hitta bättre alternativ till dagens flamskyddsmedel är ett pågående arbete hos företagen, men för närvarande finns det inte helt miljövänliga kemikalier att tillgå för att upprätthålla produkternas brandsäkerhetskrav. Vidare innebär substitution till andra kemiska ämnen med mindre risk att produktsäkerheten i övrigt måste utvärderas med nya tester.

4.1 Ersättning för varuprover

Promemorians förslag: Några särskilda regler för ersättning av varuprover ska inte införas i lagen om skatt på viss elektronik.

Svensk Handel ställer sig frågande till att *"Kravet på att ge ersättning för varuvärdet vid provtagning i 13 §"* är borttaget och undrar hur konsekvensanalysen ser ut i och med detta?

4.2 Yrkesmässig verksamhet

Promemorians förslag: Den föreslagna definitionen av "yrkesmässig verksamhet" med koppling till inkomstskattelagen i förslaget till lag om skatt på viss elektronik och förslaget till lag om skatt på golvbeläggingsmaterial, väggbeklädnad och takbeklädnad av polymerer av vinylklorid utgår och ersätts med en fristående definition av "yrkesmässig aktivitet".

Svensk Handel har inget att erinra.

5 Ikraftträdande

Promemorians förslag: De föreslagna ändringarna ska träda ikraft den 1 juli 2017.

Då även ämnen som idag är vedertagna som bättre alternativ är inkluderade på listan och som företag aktivt har substituerat till, finns ingen enkel lösning i dagsläget. Det kommer kräva produktutveckling, tid och resurser för att ta fram nya alternativa ämnen, material etc. Samtidigt

som produktsäkerhetskrav ska efterlevas. Det är därmed orimligt att tro att företagen ska ha ersatt alla ämnen på listan till 1 juli 2017.

Vad borde göras istället?

Svensk Handel hänvisar till Skatteverket och Tullverket, tidigare yttranden, som avråder från att införa en lag på skatt som inte kan tillämpas rättssäkert. Det reviderade förslaget, om det genomförs, innebär fortfarande stora samhällsekonomiska kostnader men leder inte till tydlig miljönytta. Samtidigt innebär det en osäkerhet för företag kring lagefterlevnad samt myndigheters kontroll.

Svensk Handel välkomnar ökade satsningar och arbete för substitution av miljö- och hälsofarliga ämnen till ämnen med mindre risk. En kemikalieskatt i Sverige påverkar dock inte den globala produktionen då Sverige är en allt för liten marknad för att stora internationella elektronikföretag ska anse det vara värt att utveckla alternativ till nuvarande kemikalier.

Om kemikalierna i dagens kretskort av vetenskapen bedöms som så hälsovådliga att de bör fasas ut är det bättre att verka för ett förbud på EU-nivå genom att utvidga och skärpa RoHS-direktivet och REACH-förordningen. Det skulle ge stor miljönytta och det skulle skapa nödvändiga ekonomiska incitament för tillverkarna för att investera utvecklingskostnader i mer miljömässigt hållbara alternativ till de nuvarande ämnena.

Svensk Handel ser gärna att initiativ tas på EU-nivå. Till exempel arbetar ECHA med ett substitutionsprojekt som ska redovisas senare i år (http://echa.europa.eu/documents/10162/13630/substitution_project_en.pdf). Ytterligare ett exempel är att det inom EU-standardiseringen för elektroteknik, CENELEC, pågår en konsultation nu kring hållbara kemikalier, kopplad till paketet för cirkulär ekonomi. Detta är två exempel på internationellt arbete som kan ge stor miljönytta samtidigt som EUs tanke med fri rörlighet för varor fortfarande stöds.

SVENSK HANDEL

Karin Johansson

Ann Christiansson